

Kunstenars magazine, april 2018-04-23 Hein Dik

Schilder Marlieke Overmeer (1958) portretteert koeien. 'Woewei' heet de reeks doeken waarop ze koeien vastlegt. 'Woewei' is maar één van haar activiteiten, want er is meer dat haar bezielt en inspireert.

-Waarom koeien?

"De koe is altijd mijn lievelingsbeest geweest. Een koe is wie ze is. Ze doet zich niet anders voor, ze hoeft niet van alles en nog wat te doen om zich te manifesteren. Mensen vinden dat ze veel moeten doen, maar bij een koe is het: boem, doen door niets te doen.

Kijk naar die eigenzinnige lijnen, die fascinerende vorm.

Het onderwerp obsedeert me. Ik wil weten waar de koe voor staat, dus houd ik niet op met kijken. Wat is de voorkant, hoe is de achterkant, wat zit er aan de binnenkant.

Het is een zoektocht, ook fysiek, dus wil ik ook naar binnen. Ik heb een geslachte koe geschilderd, ik heb vlees geschilderd. Het komt op mijn weg Ik stuur het niet bewust aan."

- Schilder of teken je ze buiten, in de natuur?

"Nee, ik sta niet in stallen of weilanden te schilderen. Ik ben niet zo'n kunstenaar die aan de rivier gaat zitten aquarelleren. Foto's maak ik wel, aan de hand daarvan ga ik schetsen."

- Je schilderijen zijn minimalistisch, een paar basale lijnen. Is abstract een verleiding voor je?

"Ja, ik ken de aantrekkingskracht van het abstracte. Maar blijkbaar wil ik nog steeds houvast, die lijn waarmee je iets kunt aanduiden. Ik ben wel op zoek naar de essentie, vorm en schaduw, een witte achtergrond, maar ik weet niet of ik ooit abstract zal werken."

- Vertel eens iets over je techniek?

"Mijn schilderijen bestaan vaak uit olieverf. Daarnaast maak ik grips, kleine collages op afvalhout, die doe ik met acryl. Met acryl ga je lekker snel: bam, bam, bam. Ik heb er inmiddels bijna 800 gemaakt. Ze gaan over de illusie groep te willen krijgen, het verlangen naar houvast."

-Bijna 800?

Ja. Ik heb o.a. veel grips gemaakt met vrouwen die boodschappen doen. Daaruit ontstonden later aarde-engelen, kleine portretjes van vrouwen met vleugels. Engelen dus. Doodgewone vrouwen zoals je die op straat tegenkomt of in de supermarkt."

- Je hebt een project met theemutsen gedaan?

"Theemutsen spaarde ik. Fascinerend vond ik ze. Ze vertellen een verhaal, kunnen open en dicht, zijn ontvangend.

Op een gegeven moment wilde ik er meer mee. Ik ben ze gaan ontmantelen, sneed ze open, zodat de binnenkant zichtbaar werd. Het zijn geleefde levens. Uiteindelijk heeft dat tot 64 theemutsen geleid, een kolonne van 64 broedse dames, heb ik het ooit genoemd.

Met het proces van ontmantelen en met de titels die ik ze heb gegeven, verwijs ik naar de I Tjing. Die 64 heb ik in de openbare ruimte neergezet, als kring, zodat mensen de stilte kunnen ervaren en al die geleefde levens kunnen zien."

- Wat doe je veel

“Ja, er borrelt veel op. Het ene inspireert tot het andere. Ik heb een diep verlangen om mensen in beweging te brengen. “

Glimlachend: ‘Eigenlijk ben ik een soort missionaris...’

“Ik ben op zoek naar waar het over gaat in het leven. In één van m’n performances ging ik in een etalage zitten en stelde me open om met mensen in gesprek te gaan.

Ik maak speldjes met daarop de tekst: ‘Wees Gegroet...’. Onderweg op straat of in de trein strooi ik paneeltjes met portret of tekst als; ‘het antwoord ligt hier, ‘niet alles geloven wat je denkt’, ook dit gaat voorbij...)

Onder de naam ‘Kernschetsen’, heb ik acht lege boeken de wereld ingestuurd, dummies met alleen één door mij gemaakte illustratie. De bedoeling is dat mensen daarin iets persoonlijks zeggen of tekenen of schilderen. Daarna geven ze zo’n boek door aan iemand anders die zich laat inspireren door wat er al staat. Die boeken zwerven nu rond in verschillende landen. Ik hoop ze over een paar jaar terug te krijgen.”

- Maar je voelt je schilder?

“Absoluut. Aanvankelijk was ik coach en werkte als docent, maar ik herinner me precies wanneer ik besloot dat ik alleen maar schilder wilde zijn. Ik reed op de Veluwe, had m’n nette kleren aan, een gesprek gevoerd met een opdrachtgever. Opeens dacht ik: wow, als ik nu eens besluit om alleen maar te schilderen... Als ik daar vanaf nu helemaal voor ga. Hoe zou dat zijn op het moment dat ik lig te sterven? En meteen wist ik het zeker: dit is wat ik moet doen.”

- Gaat het je om esthetiek, om klassieke schoonheid?

“Nee, dat is totaal niet mijn drijfveer. Ik ben gevoelig voor kleur en compositie, maar het perfecte, daar streef ik niet naar. Integendeel. Ik probeer onderwerpen steeds weer van een andere, nieuwe kant te benaderen.

Schoonheid zit voor mij juist in de vlekjes en draadjes, in de geleefde stof van de theemuts.
Schoonheid zit voor mij in de waarheid.

Als ik een koe schilder, heeft dat te maken met het verlangen om te worden wie je bent. Dat kan ver gaan. Zoals bij m’n laatste koeien, met alleen de schaduw van...”